

Podle § 9 nesp. říz. jest ke stížnosti oprávněn, kdo se má za ztížena opatřením soudu první stolice, kdo tedy byl, nebo podle zákona měl býti súčasťněn na provedeném řízení, pokud opatření mimosporného soudce může takovému účastníku způsobiti újmu na jeho právech, ať majetkových nebo rodinných, ať přímo nebo nepřímó. S tohoto hlediska nelze stěžovateli práva k rekursu odepřítí. Jak ze spisů vidno »věnoval« stěžovatel jako otec roku 1920 svému tehdy ještě nezletilému synu cenné papíry, které pro něj uložil u zemské banky a prohlásil u soudu, že cenné papíry »s y n o v í m a j í p ř í p a d n o u t i« při dosažení jeho 24. roku a nikoli již při dosažení zletilosti v 21. roce. Opatrovnický soud, zřídív nezletilci opatrovníka k činu, který věnování otcovo ve prospěch nezletilce přijal, dal příkaz bance, by poznamenala při depositu, že toto může býti nezletilci vydáno »až při dosažení 24. roku věku jeho.« Dále jest ze spisů vidno, že syn, dosáhnuv dne 8. listopadu 1923 zletilosti, žádal dne 28. března 1926 za vydání svého majetku, kteréžto žádosti opatrovnický soud s poukazem na poznámku nevyhověl. Po té žádala třetí osoba — jako věřitelka synova — za poznamenání ve spisech a vyrozumění zemské banky, že depositum bylo dáno této osobě do zástavy za její pohledávku 25.000 Kč a že smí býti vydáno buď pouze jí nebo s jejím souhlasem. Této žádosti bylo opatrovnickým soudem bez dalšího vyhověno, ale dotyčné usnesení bylo otcem, který vyslechnut nebyl, napadeno. Po té žádal otec u opatrovnického soudu, aby mu byly cenné papíry vráceny, protože svůj dar pro nevděk synův odvolal. O této žádosti, které se zástavní věřitel opřel, nebylo dosud rozhodnuto. Z tohoto děje jest již zjevno, že opatření opatrovnického soudu mohlo by býti právům otce na újmu. Při tom jest pro řešení otázky oprávnění k rekursu lhostejno, zdali příkaz otcův, »že papíry mají synovi p ř í p a d n o u t i« až dosáhne 24 roku, jest pokládati za pouhé odsunutí výplaty — jak míní rekursní soud — tedy za prosté doložení času bez jakékoliv podmínky, či za doložení času s podmínkou, že syn má nabýti vlastnictví k papírům až dosáhne 24. roku (§ 704 obč. zák. dies incertus an. certus quando) — jak míní stěžovatel; neboť vždy mohlo býti opatřením prvního soudu dotčeno buďže právo vlastnické otcovo, nebo případné zákonné právo dědické, nebo nárok na povinný podíl dle §u 762 obč. zák., (kdyby byl syn před uplynutím času zemřel) nebo konečně jeho právo na vrácení odvolaného daru (§§ 948 — 949 obč. zák.).

Čís. 6683.

Nedojde-li ku sporu o zajišťovaný právní nárok, lze útraty zajištění důkazu vymáhati samostatnou žalobou. Jde tu o samostatnou žalobní pohledávku, jež má právní povahu nároku z náhrady škody a jejíž výše jest rozhodna pro příslušnost i pro způsob řízení.

(Rozh. ze dne 12. ledna 1927, R I 1178/26.)

Žalobou o 2.623 Kč 58 h domáhal se žalobce zaplacení úroků 23 Kč 58 h, náhrady 2.000 Kč na útratách zajištění důkazu a 600 Kč na výlo-

hách znaleckých. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud odvolání odmítl, maje za to, že jde o věc nepatrnou.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by nehledě k odmítacímu důvodu, jehož použil, jednal o odvolání podle zákona.

Důvody:

Rekurs jest oprávněn. Žalobkyně, tvrdíc v žalobě, že jí byla jistina 1.870 Kč zaplacená, domáhá se ještě zaplacení další celkové sumy 2.623 Kč 58 h, v které jest obsaženo 23 Kč 58 h na úrocích, 2.000 Kč na útratách zajištění důkazu a 600 Kč na výlohách znaleckých. Žalovaná strana uznala ze zažalované pohledávky 23 Kč 58 h na úrocích a 100 Kč na výlohách znaleckých. (První soud však přes toto uznání zamítl celou žalobu.) Již z toho jest vidno, že žalobkyně uplatňuje úroky nikoli jako příslušenství současně uplatňované jistiny a útraty zajištění důkazu nikoli jako podružný nárok útratový hlavního nároku a jako součást nákladů procesních, nýbrž oboje jako samostatné pohledávky, které jsou v tomto sporu samy »věcí hlavní« a podle jejich výše řídí se nejen příslušnost (§ 54 j. n.), nýbrž i způsob řízení. Podle ustálené judikatury nejvyššího soudu možno náklady zajištění důkazu vymáhati zvláštní žalobou tehdy, když právní nárok, k jehož prokázání nebo vyvrácení důkaz byl proveden, byl mezi stranami jinak vypořádán, než sporem, takže k rozhodování o tomto hlavním nároku již nedojde (srov. na př. rozhodnutí čís. 474 sb. n. s., také již rozhodnutí nejvyššího soudu dříve ve Vídni, uveřejněné v Zentralblatt 1913 str. 237). V takovém případě jde pak o samostatnou žalobní pohledávku, která má právní povahu nároku z náhrady škody podle §§ 1295 a dalších obč. zák. I kdyby se za to pokládalo, že v tomto případě byla úroková pohledávka 23 Kč 58 h jakožto příslušenství hlavního nároku (§ 912 obč. zák.) »hlavní věcí«, byla tato pohledávka za sporu žalovanou stranou uznána a opravou rozsudku prvního soudu usnesením ze dne 25. listopadu 1926 ze zamítacího nálezu rozsudečného vyloučena, takže ze sporného jednání vypadla a takto celý původní nárok, k vůli němuž bylo zajištění důkazu provedeno, byl mezi stranami úplně vypořádán a zbývá tudíž jen rozhodnutí o útratové pohledávce určité výše, jako samostatné žalobní pohledávce. Poukaz odvolacího soudu na zásady, vyslovené v rozhodnutích čís. 3868 a 4314 sb. n. s., tu nedopadá, protože tato rozhodnutí pojednávají o případech, kdy v témž sporu byl žalobní návrh obmezen jen na příslušenství, případně dále ještě obmezen jen na útraty sporu, jakožto podružný nárok. Neprávem tudíž odvolací soud, pokládaje toliko úrokovou pohledávku za hlavní předmět sporu a pokládaje naopak útratovou pohledávku jen za součást procesních nákladů, považoval tuto věc za věc nepatrnou a neprávem odmítl odvolání jako nepřípustné podle §§ 501 a 471 čís. 2 c. ř. s.

Čís. 6684.

Při vyměřování slušné výživy manželského dítěte dlužno vzíti i zřetel na otcův stav, jímž jest rozuměti sociální postavení a vnější způsob